

Boekbespreking van Marika Ortman, facebookgroep de Vrije School d.d. 18 september 2018

Ik las voor jullie het boek VROUW HOLLE EN DE VERBORGEN WIJSHEID IN SPROOKJES/NU NAAR EEN VROUWELIJKE WERELDVISIE' van dr. Annine van der Meer.

... met nieuwe informatie over o.a. sprookjes en jaarfeesten.

TOENEMENDE BELANGSTELLING VOOR 'NATUURRELIGIE'

Er is in de wetenschap een toenemende belangstelling voor wat men noemt 'de natuurreligie'. Er doen zich kantelprocessen voor die de ziel weer terugbrengen in het wetenschappelijk debat', schrijft dr. Annine van der Meer, theologe, historicus en symbooldeskundige in haar boek 'Vrouw Holle en de Verborgene Wijsheid in Sprookjes/ Nu naar een vrouwelijke wereldvisie.' Zij houdt zich bezig met de verborgen geschiedenis van het vrouwelijke en de vrouwen en hun vergeten bijdrage aan evolutie en beschaving en koos hiervoor als beeld voor haar nieuwste boek ... het sprookje van Vrouw Holle. Zij vindt het van belang dat sprookjes, zoals we deze nog steeds aan onze kinderen vertellen, terugvertaald worden naar hun oorspronkelijke en vrouwvriendelijke betekenis. Naast het bieden van een vrouwelijke visie op sprookjes, wil zij in dit boek ook achterliggende oorzaken van het ontstaan van ongelijkwaardigheid tussen vrouwelijk en mannelijk bloot leggen, en door bewustwording opheffen. Haar wens is om met dit boek vrouw Holle in ere te herstellen en in een 21e-eeuws perspectief te plaatsen.

DE SPIRITUELE VROUWENBEWEGING STAAT IN EEN OEROUDE WIJSHEIDSTRADITIE

Dit boek van Annine van der Meer behandelt in feite de geschiedenis van de spirituele vrouwenbeweging die in een oeroude wijsheidstraditie staat. Het geeft hun op- en afgang weer tot en met de heksenvervolgingen. Het wil een cultuurhistorisch fundament geven aan de spirituele vrouwenbeweging in deze tijd. De ervaringen van vrouwen op ziels- en bewustzijnsgebied zijn oeroud, zegt zij. Zij zweven niet. Zij zijn geaard en geworteld in hun eigen verleden. De geschiedenis van de spirituele vrouwenbeweging moet weer herschreven worden vanuit vrouwelijk perspectief. De wetenschappelijke basis voor deze spiritueel 21e-eeuws activiteiten wordt gelegd door het voortschrijdend matriarchaat- en het godinonderzoek. Het matriarchaatonderzoek werkt interdisciplinair en daar ligt volgens Annine van der Meer ook de sleutel voor het ontsluiten van Holle. Dit boek vertelt hierover.

WIE IS VROUW HOLLE?

Symbolisch gezien is Holle een voor-Kelto-Germaanse Moedergodin uit de tijden van de vroege landbouwculturen die in West-Europa rond 5000 v.Chr. ontstaan. De bewijsvoering komt vanuit verschillende nieuwe disciplines die de schrijfster in dit boek aandraagt met onder andere de cultuurhistorische, de mythologische, de landschappelijke, de linguïstische, de iconografische, de neuropsychologische, de dieptepsychologische en de esoterische invalshoek.

VROUW HOLLE / GEBROEDERS GRIMM/ HOLLAND en JAARFEESTEN

Ik neem uit dit boek het thema vrouw Holle en de link met het sprookje van de gebroeders Grimm en met Holland en de jaarfeesten omdat dit bij vrijeschoolleerkrachten en vrijeschoolouders herkenningspunten zijn. In de vrijeschoolwereld is Vrouw Holle bekend van het sprookje 'Vrouw Holle' van de gebroeders Grimm. En misschien hebben we ook wel eens gehoord dat Holland vernoemd zou zijn naar Vrouw Holle, een zegenrijke godin die in de lente de zaden laat ontkiemen en de bomen laat bloesemen, in de zomer de bomen vrucht laat dragen en in de herfst en winter grote schoonmaak houdt zodat er ruimte is voor nieuwe groei in de nieuwe lente. Deze Moedergodin, zo zegt Annine, is heerseres over drie werelden, de boven-, midden- en onderwereld, het cyclische lente-zomer-winteraspect. Ook wel weergegeven in de kleuren wit, rood en zwart. Kleuren die we nog verheld in het sprookje van Sneeuwwitje tegenkomen wanneer de koningin een kindje wenst zo wit als sneeuw, zo rood als bloed en zo zwart als ebbenhout...

Er zijn 900 Hollesagen, lees ik in dit boek, waarin Holle de drie seizoenaspecten toont. Kan Holle ons in deze verhalen nieuwe inzichten geven voor de jaarfeesten? Annine van der Meer vertelt ons in

haar boek dat Hollesagen ons o.a. laten zien wat er op de winterzonnwende rond 21 december gebeurt. In de diepste duisternis en kou maakt Godin Holle dan ruimte voor nieuw licht. Zij begeleidt de mens, groot en klein, door winterse kou en duisternis naar een nieuwe lente. Dan blijkt dat historisch gezien achter Sint Nicolaas en de Kerstman een Vrouwe schuilgaat, de Grote Moeder. Godin Holle was er eerder dan deze gavenschenkende heren. Zij liet in de decembermaand geschenken achter bij de kinderen, zelfs de roe is bij haar bekend, niet als straf maar als takkenbundel die helend werkt. Hoe komt het dat Vrouw Holle plaats heeft moeten maken voor Sinterklaas en de Kerstman? En hoe komt het dat het sprookje Vrouw Holle, door gebroeders Grimm opgetekend, niet in haar oorspronkelijke universele en evolutionaire versie verschijnt, maar in een moraliserende, patriarchale vorm, passend bij de tijdgeest van de 19e eeuw? Annine van de Meer gaat uitgebreid op deze en zeer vele andere vragen in. Zij biedt in haar lijvig, zeer boeiend en goed leesbaar boek van 667 bladzijden veel informatie over de oeroude vrouwelijke wijsheidstraditie. Ook rijkt zij sleutels aan om de bekende thema's in sprookjes terug te vertalen naar de oorspronkelijke betekenis en te hertalen naar de 21e eeuw. Eveneens plaatst zij via Vrouw Holle jaarfeesten in een nieuw perspectief. Wellicht een nieuwe uitdaging om ons hiermee uiteen te zetten? Haar wens is om met dit boek een bijdrage te geven aan volledige gelijkwaardigheid tussen vrouw en man, tussen vrouwelijk en mannelijk, omdat dit de basis geeft tot een wereld van gelijkwaardigheid, harmonie en vrede. Zij draagt met dit boek vele inspirerende ideeën aan om te helpen ons hiermee uiteen te zetten.

SPROOKJE: 'VROUW HOLLE en het GOUDEN HART van Annine van der Meer

Nadat het boek 'Vrouw Holle en de Verborgene Wijsheid in Sprookjes/ Nu naar een vrouwelijke wereldvisie' in 2017 was uitgekomen kreeg Annine tijdens lezingen vaak het verzoek om van het Grimmsprookje van Vrouw Holle een eigentijdse versie te maken. Dat deed zij. Dit jaar, in 2018, schreef Annine het sprookje 'Vrouw Holle en het gouden hart' en dit sprookje kwam ook dit jaar uit. Waar gaat dit sprookje over?

'In 'Vrouw Holle en het gouden hart' geeft de wijze Holle in eenvoudige en beeldende taal haar visie op zowel de buiten- als de binnenkant van het leven, op dat wat je van buiten niet ziet, maar wat er van binnen wel is. Het Grimmsprookje van Vrouw Holle wordt ontdaan van aangekoekte verhaalelementen die de essentie versluieren en hertaald naar de beleving van mensen van nu. Het sprookje krijgt tevens zijn vrouwvriendelijke en spirituele oerbetekenis terug en geeft de door de ratio onttoverde mens en wereld nieuwe zin en geestelijke diepgang.

HET SPROOKJE

In dit sprookje stuurt een moeder achtereenvolgens haar oudste, middelste en jongste dochter met een opdracht op weg: ze moeten van hun hart een gouden hart maken. De twee oudste meisjes keren na korte tijd onverrichterzake terug. Alleen de jongste dochter Helle bereikt de diepe en zonnige vallei waar grootmoeder Holle in haar magisch boshuis woont. Bij haar gaat Helle in de leer. Zij krijgt, via tal van simpele voorbeelden die uit het leven gegrepen zijn, onderricht over de relatie tussen plant, dier en mens. Helle slaagt voor de testen en komt na verloop van tijd thuis met een gouden hart. Zij brengt haar kennis aan haar zusjes over. Ook zij gaan op pad en komen daarna thuis met een gouden hart. Aan het eind wordt Helle de nieuwe Holle die de levenswijsheid van de Holles aan de volgende generaties doorgeeft.'

Voor vrijeschoolmensen zijn beide boeken het lezen waard. Zie je een beetje op tegen de dikke pil 'Vrouw Holle en de verborgene wijsheid in sprookjes', begin dan eerst met het lezen of voorlezen van het nieuwe sprookje 'Vrouw Holle en het Gouden Hart'. Wie weet smaakt dit naar meer.

Dr. Annine van der Meer, de schrijfster van beide boeken, is zowel nationaal als internationaal een veelgevraagd spreker. Zij geeft wereldwijd lezingen die het gehele terrein van vrouwenstudies op een geïntegreerde en interdisciplinaire wijze omvatten. In 2008 richtte zij de stichting Pansophia op als school van Wijsheid in de 21e eeuw, een school die bewustwording, spiritualiteit en de kracht van vrouwen verbindt.